Anul al 50-lea 10 Pagini EXEMPLARUL In Ţară: 3 Lei In Străinătate: 6 Lei. 10 Pagini Nr. 356 Sâmbătă 30 Decembrie 1933

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 120223 932

P |||

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI are numerele: 3-3010; 3-3011; 3-3012; 3-3013; 3-3014; 3-3015

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

DOLIUL FRANŢEI

Groaznica nenorocire care a îndoliat Franţa în ajunul Crăciunului a cutremurat lumea întreagă, cuprinsă de o vie şi profundă emoţiune.

Simpatia lumii întregi se îndreaptă spre Franţa, căreia i-a fost dat să înregistreze cea mai grozavă catastrofă de trenuri din câte s'au întâmplat în secolul nostru. Din toate colţurile lumii s'au adresat guvernului francez condoleanţe şi cuvinte de mângâere pentru doliul ei naţional.

E de prisos să spunem, că în special România a fost profund îndurerată de această nenorocire, care a lovit atât de crud pe marea ei soră, de care o leagă nu numai afinitatea de rasă dar şi o tradiţională prietenie împletită din tot ce e mai curat şi mai sincer în sufletele ambelor popoare.

In numele acestor sentimente, ca organ de opinie publică românească, exprimăm prin aceste rânduri, Franţei generoase, întreaga noastră simpatie.

„UNIVERSUL"

Catastrofa de cale ferată de lângă Paris

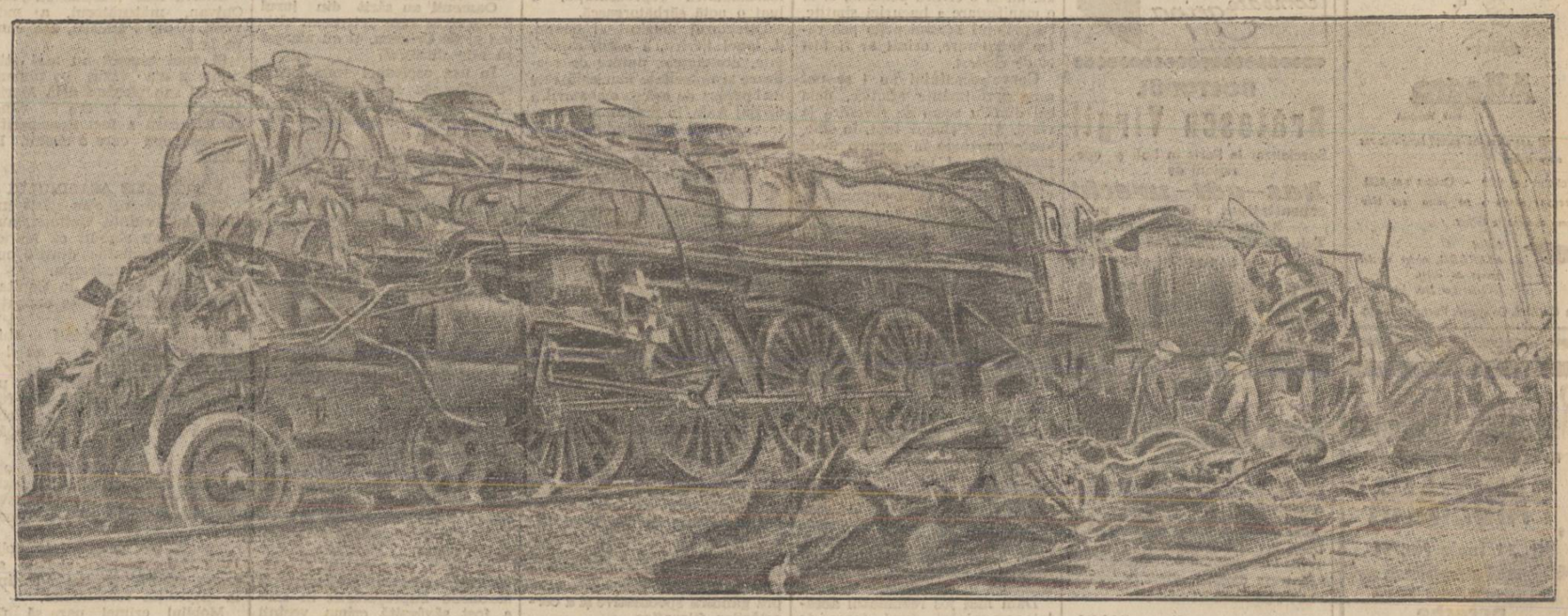

Pe locomotiva rapidului care a tamponat se văd resturile celor 6 vagoane sfărâmate dela celalt rapid.

Apucături temerare

S'a anunţat examinarea şi votarea proectelor de unificare a codurilor, în sesiunea viitoare a parlamentului.

Este o ştire periodică, repetată în ajunul sesiunilor din ultimii ani.

Spre a se imprima unei opere atât de importante un caracter de seriozitate, ar trebui să se ajungă odată la consecvenţa indispensabilă legiuirilor de asemenea proporţii. Ori unificarea va fi în adevăr luată în consideraţie acum şi în acest caz afirmările sunt întemeiate; ori proectele vor fi supuse unor noui examinări extraparlamentare, pentru diferite motive, şi în acest caz asigurările actuale nu vor avea decât valoarea celor precedente. Realizarea operei în cursul sesiunii ar însemna încă o dovadă că, în adevăr, se produc schimbări folositoare în sistemul tergiversărilor şi al nerespectării angajamentelor din timpul regimului decedat.

Dar odată cu anunţarea apropierii desbaterilor în această chestiune atât de însemnată, unii s'au crezut autorizaţi să adauge că proectele vor fi discutate numai în întregul lor, nu şi pe articole, întrucât ar fi îndeajuns de studiate, mai ales de comisiunile recente, în cari diferiţi reprezentanţi ai unor partide politice au consimţit să colaboreze cu juriştii parlamentului dizolvat.

Afirmarea nu poate să provină din cercuri competente.

Pe lângă că o asemenea procedare ar contraveni dispoziţiunilor obligatorii în materie de discutare şi votare a proectelor de legi, ea ar constitui şi o substituire în prerogativele adunărilor legiuitoare a unui mixtum-compositum de parlamentari şi neparlamentari, nerecunoscut în mecanismul constituţional, care ar putea să emită păreri, dar nu ar putea să îndreptăţească înlăturarea atributului principal al reprezentanţilor ţării de a examina, vota, amenda sau respinge proectele depuse de puterea executivă.

In chestiunile capitale se cere mai multă seriozitate dela aceia cari se încumetă să le ia în consideraţie; şi în orice caz, uşurinţa de a atribui ereziile incompetenţii lor forurilor autorizate să participe la acţiunea de legiferare, este temerară, dacă nu şi mai rea.

Explozia din Adânca (Dâmboviţa)

— Patru persoane s'au ales cu arsuri —

Moreni, 27 Decembrie

Astă-noapte, lucrătorul Stelian Amuzan, sondor la soc. „Creditul minier", schela Păscov, fiind de serviciu şi-a spălat hainele cu gazolină, — care este un bun curăţitor de pete.

La ora 12 noaptea, eşind din serviciu s'a dus la domiciliul său din com. Adânca (Dâmboviţa) şi a dat soţiei sale hainele, ca să le spele, pentru a eşi mirosul de gazolină.

Femeia a luat apă fiartă şi a început să spele hainele. Din cauza căldurii apei, gazele cari se aflau îmbibate în haine s'au răspândit prin cameră şi, fiind foc în sobă, au făcut explozie, cuprinzând în flăcări pe sus numitul sondor, pe soţia lui şi pe doi copii cari se aflau acolo, pricinuindu-le tuturor arsuri grave.

Victimele au fost duse la spitalul din Târgovişte.

o✻o

Descoperirea unui mamut

Berlin, 27 (Prin radio). — *In Siberia, lângă Irkutsk, a fost descoperit un mamut perfect conservat. Creerul animalului este în bună stare. Dinţii de fildeş măsoară 2,13 metri.*

După vizita d-lui Beneş la Paris

— Schiţarea unei mari politici —

de SAINT BRICE

Nu degeaba vizita oficială la Paris a d-lui Beneş a fost precedată de întrevederea cu d. Titulescu la Kosice. Dacă această concordanţă ar fi putut scăpa acelora cari urmăresc deaproape marea partidă începută între apărătorii ordinei internaţionale şi cei cari caută să provoace turburări, lumina ar ţâşni din declaraţia făcută de ministrul afacerilor străine francez în prezenţa delegatului Micii Inţelegeri şi cu asentimentul său formal.

Dacă se desprinde precis un lucru din această declaraţie, ceace se urmăreşte la Paris e lărgirea şi desvoltarea acţiunii din Orient. Acelaş scop: a izola focarul de turburări. Aceeaş tactică învăluitoare.

In Orient, după evoluţia Rusiei şi a Turciei, un singur focar de dezordine dăinuieşte: Bulgaria. Ne puteam mulţumi să lăsăm această ţărişoară să cugete în singurătate. Dar singurătatea e o sfetnică rea. Nu e oare mai iscusit de a căuta să transformăm cercul supravegherii într'un cerc de efuziuni prieteneşti? Un stat mic nu poate trăi în duşmănie prelungită cu vecinii săi. Solidaritătile de interes intrec urile. Ţarul Boris a înţeles-o. Deaceea a primit solicitările cordiale ale României. După scurtele întâlniri din vara aceasta, vizita îndelungată a suveranilor bulgari la Belgrad înseamnă o etapă în drumul spre potolire.

Totuş, nu trebue să pierdem din vedere realităţile. Bulgarii sunt supuşi evenimentelor. Au iscusinţa de a se arăta buni jucători. Insă, nu trebue să reamintim vecinilor lor prudenţa necesară. Revendicările ar reapare repede în cazul că vigilenţele ar adormi. Ecourile vizitei cârmuitorilor maghiari la Sofia s'au potolit abea, şi o prinţesă italiană împarte tronul regelui Boris. Apropierea balcanică nu poate fi durabilă şi rodnică de cât dacă politica de revizuire e oprită pretutindeni. Aci se descoperă însemnătatea lărgii manevrei.

E oare cu putinţă de a înlătura focarul german ca pe cel bulgar? Iată ideea pe care d. Beneş a adus-o la Paris după întrevederile lui cu d. Titulescu. Şi acum, să recităm declaraţia d-lui Paul Boncour. Se intenţionează să se combine planul francez şi planul italian pentru organizarea Europei centrale. Fireşte, dacă faptul e cu putinţă, partida e câştigată. Calea e barată neţ noului Drang nach Osten. Germania e înch.să într'un cerc care, după reacţiile ei, va fi presărat cu flori, sau cu fier, dar care, în orice chip va trebui să se alăture de menţinerea ordinei stabilite.

Concepţia e îndrăzneaţă. Dar şi aci trebue văzute realităţile.

Toţi aceea cari au fost martori ai emoţiei îndreptăţite provocată în Mica Inţelegere de memorandul italian dela 28 Septembrie, abia au putut să nu-şi arate surprinderea aflând că se poate găsi în acest proect baza unei înţelegeri. Designr proeciul italian a împrumutat câteva elemente planului francez prezentat de d. Tardieu şi reluat în memorandul dela 10 Septembrie. Aceasta era necesar. Spre a tări pe francezi cu ei, italienii au trebuit să reia dacă nu câteva din ideile lor, cel puţin o parte a vocabularului lor. Organizaţia economică a bazinului dunărean, barieră contra Anschluss-ului. Regimul preferenţial schiţat la Stresa. Iată directive esenţial franceze. Dar, ce deosebire în concluziile întrevăzute! In vreme ce planul francez propune să grupeze pe toţi moştenitorii Habsburgilor, făcând o parte convenabilă naţiunii care deţine Triestul şi Fiume, planul italian caută să disloace Mica Inţelegere, printr'un sistem de acoruri bilaterale şi de reciprocitate şi de preferinţă în folosul Romei şi Berlinului.

Poate fi desprinsă Italia din politica de împărţire şi de revizuire spre a fi raliată la politica de unire şi de menţinere a ordinei stabilite? Dacă lucrul e cu putinţă, merită desigur câteva concesiuni şi n'ar fi iare mai nimerită decât aceea care ar opune Triestul şi Fiume Hamburaului. Neincrederea neconstatată a italienilor faţă de Anshluss poate merge până a accepta de a face ca Germania să simtă presiunea încercări spre a o sili să se potolească înainte ca violenţa să fie destul de puternică spre a se arunca contra acestui cerc?

Iată problema care se pune. Cum se concepe posibilitatea de a o rezolva, căci trebue rezolvată dacă vrem să se asigure pacea.

Pe masa verde, ca şi pe câmpul de luptă învăluirea nu poate reuşi decât cu două condiţiuni: sau prin inerţia adversarului, sau printr'o superioritate de forţe sdrobitoare. Nu există iluzie mai înşelătoare ca aceea care se măguleşte de a multiplica forţele prin compromisuri şi de a adormi pe adversar prin concesiuni.

Marele merit al manevrei învăluitoare orientale a fost de a evita acest risc. Iugoslavia, România şi Grecia s'au ferit să câştige de partea lor Rusia şi Turcia prin concesiuni şi să facă jertfe pentru împăcarea bulgară. România n'a consimţit să trateze cu sovietele decât atunci când acestea au renunţat la Basarabia. Grecia n'a tratat cu Turcia decât atunci când aceasta a renunţat la orice pretenţie teritorială. Cu sau

(Continuare în pag. 2-a)

Accidentul mareşalului Pilsudski

Varşovia, 27 (Radio-Central). *Mareşalul Pilsudsky a suferit un mic accident în timpul sărbătorilor.*

La plecarea din palatul Belvedere, a alunecat şi şi-a scrântit piciorul.

o✻o

Călătoria lui sir John Simon

Londra, 27 (Rador). — Foreign Office a primit un raport din partea lui sir John Simon, despre conversaţiile sale la Paris. Asupra conţinutului acestui document nu s'a dat nici o informaţie.

Se observă aceeaş rezervă absolută în privinţa proectatei întrevederi între sir John Simon şi d. Mussolini şi se declară că data acestei întâlniri n'a fost până acum fixată.

Roma, 27 (Rador). — Din Capri se anunţă că sir John Simon ministrul afacerilor străine al Marei Britanii, a primit vizita lui sir Eric Drummond, care a venit dela Roma la Capri pentru a avea o întrevedere cu d-sa.

xox

Iarnă grea în Spania

Madrid, 27 (prin radio). — **Un val de frig neobişnuit a năvălit asupra Spaniei. Numeroase sate sunt acoperite de zăpadă. In provincia Luna au apărut lupii.**

o✻o

FILME

Vagonul de tramvai este înţesat. De astă dată călătorii, cărând pachete mari şi mici, se ciocnesc reciproc. Armonia obicinuită este suspendată pentru câteva zile de sărbători.

Conducătorul face sforţări disperate să disciplineze circulaţia şi stagnaţia compartimentului pe roate.

— Avansaţi înainte! repetă la intervale egale.

— N'o să avansăm înapoi! face spirit un călător cu pretenţii de duh.

— Avancez, madamo! îi ţine isonul un tânăr cu o mungăreaţă, străpuns de privirea unei gospodine care abia se reţine să nu-i arunce în cap morcovii din geanta de muşama.

La o curbă, populaţia vagonului se leagănă vertiginos, parc'ar avea rău de mare. Capetele celor mărunţi lovesc piepturile celor înnalţi, graşii se ciocnesc cu slabii, sexe opuse se proptesc violent unele de altele. Pardon! alternează cu: m'ai călcat pe bătătură!, mi-ai turtit vârfurile ghetelor cumpărate azi dimineaţă! mi-ai rupt broboada cu umbrela d-tale!

O pasageră, supărată de prevederile căr'urăresti dela care venea, apucă de mânecă pe un pasager. Pe semne că manecura avea vârfuri prea ascuţite, fiindcă el îşi trase repede braţul, strâmbând nasul şi încreţindu-şi fruntea. Totuşi, întrebă politicos:

— Ce-aveţi cu mine doamnă?

— Stai proptit acolo de o jumătate de ceas. Al fi putut să îmi oferi mie locul. Iţi convine să fii comod.

Stăicit şi călcat pe picioare de vecinii dimprejur, omul răspunde, tot politicos:

— Nu mă invidia, doamnă! Treci d-ta în comoditatea mea, şi o să vezi cum este!

O tuse nervoasă replică prompt — şi inutil.

Dem Iosif

SIGURANŢA CIRCULAŢIEI TRENURILOR

Catastrofa de cale ferată întâmplată în Franţa, în urma ciocnirii a două trenuri exprese în apropiere de Lagny, a produs o impresie puternică şi o adâncă consternare în lumea întreagă.

Ce învăţăminte se pot trage din tragicul accident dela Lagny? Trebue să cunoaştem mai întâi cauzele catastrofei. Din primele cercetări făcute de organele tehnice ale c. f. franceze, rezultă că aparatele de semnalizare n'au funcţionat în condiţiuni normale. Unul din mecanici — şi anume acela care a condus trenul expres în plină viteză — a declarat ca semnalul din apropierea locului catastrofei a indicat trecerea liberă pe linia curentă, pe când alţi martori pretind contrariul, de oarece aparatul verificat după catastrofă, a semnalizat „oprirea". Intre aceste mărturii în opoziţie, poate să fie adevărul: aparatul a indicat semnalul „liber", înainte şi în clipa când trenul expres a ajuns în apropierea şi în dreptul său şi după câteva minute, a răspuns comenzei arătând „oprirea" convoiului. Probabil că din cauza frigului, aparatul n'a funcţionat la timp, în condiţii normale.

Fireşte, că sistemul semnalizării prezintă o importanţă covârşitoare pentru siguranţa circulaţiei trenurilor.

In ultimii ani, s'au experimentat alte sisteme pentru oprirea automatică a trenurilor, care să evite catastrofele de cale ferată.

Pe căile ferate austriace şi germane s'a experimentat un nou sistem de siguranţă a trenurilor bazat pe oprirea automatică.

Un inginer austriac, Kofler, a inventat un aparat de siguranţă -- un dispozitiv mecanic, — graţie căruia trenurile rapide pot fi oprite automat, în plină viteză, după câţva metri de trecerea semnalului principal, fără nici o intervenţie a mecanicului.

Aceste experienţe s'au făcut pe c. f. germane, atât pe linia Isar-ului, nu departe de Münich, cât şi pe reţeaua Rinului, aproape de Rodenkirchen. După ziarele germane, aceste experienţe ar fi dat rezultate bune. Iată o chestiune, care trebue să fie studiată şi de organele tehnice ale căilor noastre ferate, deoarece ea interesează direct siguranţa circulaţiei trenurilor.

Semnalizarea automată de siguranţă

Mare incendiu în Capitală

— A ars o fabrică de ţesături de mătase —

Miercuri noapte, la 2 şi jum., a isbucnit un puternic incendiu, în str. Logofătu Tăutu 65, la fabrica de ţesături de mătase „Cordiana".

La sosirea pompierilor, întreaga clădire, compusă din subsol, parter şi etaj, era cuprinsă de flăcări.

Prima grijă a pompierilor a fost să izoleze clădirea incendiată de restul locuinţelor învecinate.

Opera de salvare a întâmpinat mari greutăţi, deoarece gurile de apă erau acoperite cu zăpadă şi cu greu au putut fi dibuite de pompieri.

SOSIREA AUTORITĂŢILOR

La incendiu au sosit d-nii: Gabriel Marinescu, prefectul poliţiei; colonel Pohrib, comandantul pompierilor; procuror Alevra, jude instructor Gh. Oprescu şi comisarul şef Ilie Gheorghe.

Reprezentanţii parchetului au interogat pe paznicul fabricii. El a declarat că până la ora 1 noaptea a stat în birou, comptabilul şef al fabricii, care a lurat bilanţul de fine de an.

Paznicul a adăugat că pe la ora 2 şi jum. a văzut eşind flăcări din mijlocul clădirii şi a anunţat pompierii.

Au fost interogaţi d-nii Dvoiris, administratorul delegat al fabricii şi comptabilul.

CE A STABILIT ANCHETA

S'a stabilit că focul a luat naştere dela magazia de resturi de fire, situată la mijlocul clădirii şi apoi s'a propagat la sala de războaie, de nevedit şi apretat.

D-nii procuror Alevra şi jude instructor Gh. Oprescu au arestat pe d-nii Dvoiris, administratorul delegat, pe contabilul fabricii şi pe contabilul firmei, cari au fost conduşi la circumscripţia respectivă.

Focul a distrus întreaga clădire cu toată instalaţia fabricii.

Pagubele sunt destul de mari şi n'au putut fi evaluate încă.

Flăcările au distrus complet biroul, aşa că nu s'au putut salva nici registrele.

o✻o

Un rapid francez dă peste nişte lucrători

Paris, 27 (Rador). — **La Vannes, rapidul de Paris a surprins pe linie 4 lucători care erau ocupaţi cu reparatea liniei.**

Trei lucrători au fost omoriţi, iar cel de al patrulea a fost grav rănit.

Accidentul s'a produs din cauza ceţei.

xox

Iarna în Capitală

Cu săniile la periferia Capitalei

Crima din bulev. Ferdinand

— O femee omorâtă cu lovituri de topor. — Asasinul a ucis din răzbunare? —

Reprezentanţii poliţiei noastre se arătau Mercuri foarte nedumeriţi de acest fapt uluitor: sărbătorile iernei, adică ale Crăciunului isvoditor de chefuri, au trecut de astă dată fără strop de sânge, fără o senzaţie nouă în istoria crimelor obişnuite acestor răgazuri creştineşti.

Bucuria şi uimirea n'au ţinut însă mult.

Ca la un semnal aşteptat, telefoanele prefecturii au început să sbârnâe şi, pe firele elastice, vorbe din neant au vestit stridente: sânge! Crimă în bulevardul Ferdinand... O femee ucisă cu toporul!...

VESTEA CRIMEI

Un băieţaş, ucenic de croitor sau cismar, a fost mânat de stăpânul său, eri după amiază, pe la ora 5, în bulev. Ferdinand 143, aproape de Obor, să cheme pentru a doua zi, la spălat, pe femeia Maria Boros.

Aceasta era o femee destul de frumoasă, în vârstă de 39 ani şi cunoscută în cartier ca muncitoare cu ziua, când avea unde, proprietăreasă cu patul, avea două paturi în cameră şi spălătoreasă, dacă îi dădea cineva de lucru.

Maria Boroş fusese vânzătoare ambulantă mai demult, dar, mergându-i prost negoţul, a trebuit să-şi găsească şi alte îndeletniciri.

Ea spăla chiar pentru flăcăii cari munceau ca măturători la primărie şi dormeau în cazarma sectorului din apropiere.

Când băieţaşul a răzbit în curte, deşi se întunecase bine, s'a mirat că în odăiţa din fund,

(Continuare în pag. 2-a)